

Història Econòmica Mundial

Codi: 102330

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501572 Administració i Direcció d'Empreses	FB	1	1
2501573 Economia	FB	1	1

Professor/a de contacte

Nom: Alberta Toniolo

Correu electrònic: alberta.toniolo@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: Sí

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: Sí

Equip docent

Xavier Cusso Segura

Montserrat Llonch Casanovas Llonch Casanovas

Roser Nicolau Nos

Anna Maria Aubanell Jubany

Lei Shi

Carles Badenes Escudero

Anna Sole del Barrio

Anna Alavedra Castellvi

Prerequisits

No hi ha cap prerequisit oficial per a seguir correctament l'assignatura. No obstant, és recomanable que l'alumnat tingui una base mínima d'Economia, Història i Geografia, per tal de poder treure el màxim profit de les lliçons, lectures i exercicis.

Objectius

- Analitzar la complexitat i la dinàmica dels processos econòmics.
- Identificar i explicar els principals determinants que han fet possible períodes de creixement, estabilitat econòmica, recessió i crisis a escala nacional i internacional.
- Establir els factors explicatius dels processos de globalització econòmica.
- Analitzar les causes i conseqüències de la desigualtat entre països i entre individus generada pel desenvolupament econòmic capitalista.
- Estudiar les revolucions tecnològiques i el seu impacte en l'economia i en l'organització empresarial.

- Avaluar i comparar la sostenibilitat dels models històrics de desenvolupament econòmic.
- Detectar les diferències i discriminacions de gènere en l'estructura del mercat laboral, en l'accés als recursos econòmics i en el benestar general.

Competències

Administració i Direcció d'Empreses

- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi valorant l'impacte social, econòmic i mediambiental.
- Capacitat de comunicació oral i escrita en català, castellà i anglès, que permeti sintetitzar i presentar oralment i per escrit la feina feta.
- Contextualitzar els problemes econòmics en termes històrics.
- Demostrar que es coneixen les interrelacions entre les diferents economies, el paper de les institucions econòmiques nacionals i internacionals, la seva evolució i les conseqüències que en poden derivar per a una empresa.
- Identificar els agents econòmics que configuren una economia, entendre com s'han interrelacionat fins a la data, com s'interrelacionen actualment i predir comportaments futurs en funció de noves circumstàncies i de la seva influència en una empresa concreta.
- Organitzar la feina, pel que fa a una bona gestió del temps i a la seva ordenació i planificació.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Seleccionar i generar la informació necessària per a cada problema, analitzar-la i prendre decisions partint d'aquesta informació.

Economia

- Capacitat d'adaptació a entorns canviants.
- Capacitat de comunicació oral i escrita en català, castellà i anglès, que permeti sintetitzar i presentar oralment i per escrit la feina feta.
- Capacitat de continuar aprenent en el futur de manera autònoma, aprofundint els coneixements adquirits o iniciant-se en noves àrees de coneixement.
- Contextualitzar els problemes econòmics en termes històrics
- Demostrar que es coneixen les interrelacions entre les diferents economies, el paper de les institucions econòmiques internacionals, la seva evolució i les conseqüències que es poden derivar per a una empresa.
- Identificar els agents econòmics que configuren una economia, entendre com s'han interrelacionat fins a la data, com s'interrelacionen actualment i predir comportaments futurs en funció de noves circumstàncies i de la seva influència en una empresa concreta.
- Iniciativa i capacitat de treballar autònomament quan la situació ho demani.
- Mostrar una motivació per la qualitat de la feina feta i una sensibilitat per les seves conseqüències en el medi ambient i en la societat.
- Organitzar la feina, pel que fa a una bona gestió del temps i a la seva ordenació i planificació.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica.
- Seleccionar i generar la informació necessària per a cada problema, analitzar-la i prendre decisions partint d'aquesta informació.
- Treballar en equip i ser capaç d'argumentar les propostes pròpies i validar o refusar raonadament els arguments d'altres persones.
- Valorar el compromís ètic en l'exercici professional.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar de forma integrada els fluxos financers i físics de l'economia, a partir de diferents experiències històriques.
2. Analitzar de forma integrada els fluxos financers, de treballadors i físics de l'economia, a partir de diferents experiències històriques.
3. Analitzar els indicadors de sostenibilitat de les activitats academicoprofessionals de l'àmbit integrant-hi les dimensions social, econòmica i mediambiental.
4. Analitzar en termes històrics els problemes econòmics actuals, per avaluar millor les possibilitats evolutives dels sistemes econòmics.
5. Capacitat d'adaptació a entorns canviants.
6. Capacitat de comunicació oral i escrita en català, castellà i anglès, que permeti sintetitzar i presentar oralment i per escrit la feina feta.
7. Capacitat de continuar aprenent en el futur de manera autònoma, aprofundint els coneixements adquirits o iniciant-se en noves àrees de coneixement.
8. Comunicar fent un ús no sexista ni discriminatori del llenguatge.
9. Descriure els aspectes dinàmics de l'activitat econòmica, prenent com a referència les fases principals del creixement econòmic contemporani, i identificar els factors principals que l'han condicionat.
10. Distingir els aspectes dinàmics de l'activitat econòmica, prenent com a referència les principals fases del creixement econòmic contemporani i identificar els principals factors que l'han condicionat.
11. Explicar els models teòrics d'economia prenent com a referència diferents casos històrics.
12. Explicar els models teòrics d'economia, en relació amb els seus supòsits de partida, prenent com a referència diferents casos històrics.
13. Identificar els problemes a què s'enfronten els agents econòmics quan han de prendre decisions en condicions d'incertesa, a partir de diferents experiències històriques.
14. Iniciativa i capacitat de treballar autònomament quan la situació ho demani.
15. Mostrar una motivació per la qualitat de la feina feta i una sensibilitat per les seves conseqüències en el medi ambient i en la societat.
16. Organitzar la feina, pel que fa a una bona gestió del temps i a la seva ordenació i planificació.
17. Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
18. Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
19. Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
20. Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
21. Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
22. Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica.
23. Seleccionar i generar la informació necessària per a cada problema, analitzar-la i prendre decisions partint d'aquesta informació.

24. Treballar en equip i ser capaç d'argumentar les propostes pròpies i validar o refusar raonadament els arguments d'altres persones.
25. Valorar com els estereotips i els rols de gènere incideixen en l'exercici professional.
26. Valorar el compromís ètic en l'exercici professional.

Continguts

TEMA 1. L'ECONOMIA PRE-INDUSTRIAL

- 1.1. Els límits al creixement de la població: el "sostre malthusià"
- 1.2. Agricultura, comerç i manufactura

TEMA 2. LA REVOLUCIÓ INDUSTRIAL. ELS CANVIS ESTRUCTURALS EN LA SOCIETAT I L'ECONOMIA

- 2.1. La revolució agrària
- 2.2. La transició demogràfica
- 2.3. Condicionants de la revolució industrial
- 2.4. Canvi tècnic i organitzatiu en la Primera Revolució Tecnològica
- 2.5. Creixement econòmic modern i nivells de vida

TEMA 3. LA DIFUSIÓ DE LA INDUSTRIALITZACIÓ (1830-1913)

- 3.1. La difusió de la industrialització a Europa
- 3.2. L'eclosió de la Segona Revolució Tecnològica
- 3.3. L'auge dels EUA

TEMA 4. LA FORMACIÓ D'UNA ECONOMIA INTERNACIONAL (1860-1913)

- 4.1. La revolució en el transport terrestre i marítim i en les comunicacions
- 4.2. Els processos migratoris regionals i transcontinentals
- 4.3. Les relacions comercials
- 4.4. Els mercats de capitals
- 4.5. La formació d'un sistema monetari internacional
- 4.6. Les divergències en el procés de desenvolupament econòmic mundial

TEMA 5. LA CRISI DEL CAPITALISME LIBERAL (1914-1945)

- 5.1. La Primera Guerra Mundial i les seves repercussions econòmiques
- 5.2. El creixement desequilibrat dels anys 1920
- 5.3. La Gran Depressió de 1929-33 i les polítiques anticrisi
- 5.4. La Segona Guerra Mundial (1939-45): els factors econòmics del conflicte
- 5.5. El paper dels Estats Units en la recuperació econòmica d'Europa Occidental

TEMA 6. EL NOU ORDRE MUNDIAL I ELS FACTORS DEL CREIXEMENT ECONÒMIC (1945-1973)

- 6.1. Els Acords de Bretton Woods i el nou ordre econòmic internacional
- 6.2. Les economies capitalistes avançades en l'època daurada del capitalisme de mercat
- 6.3. Les economies del bloc socialista: de l'expansió a la crisi
- 6.4. Descolonització i subdesenvolupament al Tercer Món

TEMA 7. CANVI ESTRUCTURAL, TERCERA REVOLUCIÓ TECNOLÒGICA I SEGONA GLOBALITZACIÓ (1973- 2020)

- 7.1. La crisi de 1973-84 i les reaccions
- 7.2. Nous actors per un nou model de creixement
- 7.3. Tercera Revolució Tecnològica, globalització i desequilibris

Metodologia

1. Lliçó magistral

El professor realitzarà una conceptualització analítica i una síntesi actualitzada de cada un dels temes d'estudi. L'objectiu d'aquesta activitat és facilitar la transmissió de coneixements i la motivació per a l'anàlisi històrica, que s'enfoquen per tal de potenciar un aprenentatge actiu i cooperatiu.

2. Sessions pràctiques

L'objectiu d'aquestes sessions és fomentar, a més dels coneixements específics de l'assignatura, la millora i l'adquisició de diverses competències transversals per part de l'estudiant. A l'aula es treballaran problemes o qüestions plantejades en relació amb diferents aspectes del temari que cada alumne haurà treballat prèviament amb les lectures o materials indicats.

3. Treball individual dels alumnes a partir de lectures i recerca d'informació.

El treball dirigit es complementa amb el treball individual o en grup autònom. L'objectiu d'aquesta activitat és potenciar la independència de l'estudiant en el procés d'aprenentatge i dotar d'eines analítiques que fomentin la seva capacitat crítica.

4. Tutories

El professor de l'assignatura estarà a disposició dels alumnes en els horaris establerts per a resoldre dubtes.

5. Campus Virtual de l'assignatura

En el Campus Virtual es troba tota la informació rellevant per al seguiment de l'assignatura i els diferents tipus de materials que el professor considera bàsics per avançar en el procés d'aprenentatge.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes pràctiques	17	0,68	5, 6, 7, 14, 16, 23, 24

Classes teòriques	32,5	1,3	2, 4, 9, 10, 11, 13
Tipus: Supervisades			
Tutoria	10,5	0,42	2, 4, 6, 7, 9, 10, 11, 13, 14, 16, 23
Tipus: Autònomes			
Lectura i estudi	55	2,2	2, 4, 9, 10, 11, 13
Preparació d'exercicis pràctics	31,5	1,26	5, 6, 7, 14, 16, 23, 24

Avaluació

L'avaluació consistirà en la realització de:

- Quatre exercicis pràctics.

- Un examen parcial format per dues parts que valen cadascuna el 50% de la nota de l'examen. La primera part consisteix en vint preguntes de test que puntuaran: 0,5 punts si la resposta és correcta; -0,125 punts si la resposta és incorrecta; 0 punts si no es respon la pregunta. La segona part consta de dues preguntes d'assaig amb una nota màxima de cinc punts cadascuna.

- Un examen final format per dues parts que valen cadascuna el 50% de la nota de l'examen. La primera part consisteix en vint preguntes de test que puntuaran: 0,5 punts si la resposta és correcta; -0,125 punts si la resposta és incorrecta; 0 punts si no es respon la pregunta. La segona part consta de dues preguntes d'assaig amb una nota màxima de cinc punts cadascuna.

Les preguntes se centraran en la matèria explicada a les sessions de teoria i de pràctiques i el contingut dels materials docents indicats pel professor.

ATENCIÓ: Un estudiant es considera "No Avaluable" en aquesta assignatura sempre i quan no hagi participat en cap de les activitats d'avaluació. "La qualificació de NO AVALUABLE implica exhaurir tots els drets inherents a la matrícula de l'assignatura".

Calendari d'activitats d'avaluació

Les dates dels exàmens parcial, final i de recuperació es troben en els calendaris d'exàmens de la Facultat disponibles al web.

"La programació de les proves d'avaluació no es podrà modificar, tret que hi hagi un motiu excepcional i degudament justificat pel qual no es pugui realitzar un acte d'avaluació. En aquest cas, les persones responsables de les titulacions, prèvia consulta al professorat i a l'estudiantat afectat, proposaran una nova programació dins del període lectiu corresponent." Apartat 1 de l'Article 115. Calendari de les activitats d'avaluació (Normativa Acadèmica UAB)

Els estudiants i les estudiantes de la Facultat d'Economia i Empresa que d'acord amb el paràgraf anterior necessitin canviar una data d'avaluació han de presentar la petició omplint el document Sol·licitud reprogramació prova

https://eformularis.uab.cat/group/deganat_feie/nou-reprogramacio-de-proves

Procediment de revisió de les qualificacions

Coincidint amb l'examen final s'anunciarà el dia i el mitjà en que es publicaran les qualificacions finals. De la mateixa manera s'informarà del procediment, lloc, data i hora de la revisió d'exàmens d'acord amb la normativa de la Universitat.

Examen de Recuperació

"Per participar al procés de recuperació l'alumnat ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats que representi un mínim de dues terceres parts de la qualificació total de l'assignatura o mòdul." Apartat 3 de l'Article 112 ter. La recuperació (Normativa Acadèmica UAB). Els estudiants i les estudiants han d'haver obtingut una qualificació mitjana de l'assignatura entre 3,5 i 4,9.

L'estudiant que es presenti a l'examen de recuperació i el superi aprovarà l'assignatura amb una nota de 5. En cas contrari mantindrà la nota final.

L'examen de recuperació consta de dues parts que valen cadascuna el 50% de la nota de l'examen. La primera part consisteix en vint preguntes de test que puntuaran: 0,5 punts si la resposta és correcta; -0,125 punts si la resposta és incorrecta; 0 punts si no es respon la pregunta. La segona part consta de dues preguntes d'assaig amb una nota màxima de cinc punts cadascuna.

Irregularitats en actes d'avaluació

Sense perjudici d'altres mesures disciplinàries que s'estimin oportunes, i d'acord amb la normativa acadèmica vigent, "en cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0". Apartat 10 de l'Article 116. Resultats de l'avaluació. (Normativa Acadèmica UAB)

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen final	40% de la nota final	2	0,08	1, 2, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 21, 22, 23
Examen parcial	40% de la nota final	1,5	0,06	1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 21, 22, 23, 26
Exercici pràctic 1	8% de la nota final	0	0	2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 20, 23, 24, 25, 26
Exercici pràctic 2	4% de la nota final	0	0	2, 3, 4, 6, 7, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 20, 23, 24, 25, 26
Exercici pràctic 3	4% de la nota final	0	0	2, 4, 6, 7, 8, 9, 13, 14, 15, 16, 20, 23, 24, 25
Exercici pràctic 4	4% de la nota final	0	0	2, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 20, 23, 24, 25, 26

Bibliografia

Comín, Francisco (2011) *Historia Económica Mundial. De los orígenes a la actualidad*, Madrid: Alianza Editorial.

Feliu, Gaspar i Sudrià, Carles (2013) *Introducció a la història econòmica mundial*, València: Publicacions de la Universitat de València. En línia

Palafox, Jordi (ed.) (2014) *Los tiempos cambian. Historia de la economía*, València: Tirant Humanidades.

<https://login.are.uab.cat/login?url=http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=edsebk&AN=2217426>

Zamagni, Vera (2016) *Una historia económica. Europa de la Edad Media a la crisis del euro*, Barcelona: Crítica.

Programari

Excel, Word i PowerPoint.